

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda és kiadó-hivatal:
főutca, 328-ik szám alatt,
az Eperjesi Bankegylet könyvnyomda-helyiségeiben.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre 4 frt.
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DIJ:

háromhasábos peccit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitttér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadhatók el.

Pár szó a műveltségről.

Mi a műveltség? Nem egyéb, mint a három lelkitehetség harmonikus kifejlődése; tehát tiszta, világos, képzett ész, minden nemesért buzgó, lángoló érzélem, és határozott szilárd akarat. Lelkünknek nemessége, eszünknek elfogulatlansága és akaratunk szabadsága!

A kinél a cselekvés, a tettek irányát egy szeplőtlen tiszta nemes lélek, — mely nemcsak az önérdék felismerésére bír érzékkel, hanem mások jogát, igényeit is méltányolni kész, adja meg; a kinél elfogulatlan, minden kicsinyes előítéletektől ment, a helyes utat, az igazságot felismerni képes, képzett ész kormányozza a cselekvést; a kinél az akarat minden földi szenyától, minden méltatlan, gyermekes hiúságtól megszabadulva, az emberi gyarlóságot legyőzve, az akadályokkal is tántoríthatatlan kitartással küzd a felismert jóért; a kinél mondom, mind ez összhangzó egészben, egyetértésben működik, és a ki az itélni képtelen emberek ócsárlásával nem törődve, az itélni képesek elismerését, sőt tiszteletét kívívni tudja, az az igazi művelt ember. — Az igazi értelemben vett intelligentia pedig nem más, mint az ilyen egyének összfogalata.

No már most, ha az ilyen mértékhez szabjuk — nagyságainkat, bizony soknál kell lejjebb szállítanunk a méltatlanul bitort „művelt ember“ fogalmát. — Ha pedig talán hozzá mérnök mindazokat, a kik olyanokul hirdetik magokat, olyanokul tartatni nemcsak kívánnak, de sőt a kik megkövetelik azt, hogy őket olyanokul elismerjük, — nagyon kiábrándulnánk s nagyon sok sértett hiúsággal volna dolgunk.

A művelt embernek nincs reá szüksége, hogy bizonyítsa, hogy ő művelt, meglátszik az rajta; mert olyan a műveltség, mint a meleg, nem kell bizonyítanunk, hogy van, akaratlanul is megérzi azt mindenki.

Hasonlitsuk csak egybe a kétféle műveltséget, azt a valódit és azt a ráfogottat, nem önkénytelenül fog-e eszünkbe jutni a hasonlóság, a nap- és gyertyafény között, — minden különbségeivel?

Az is világít, ez is világít. — Az önmagától tagadhatatlanul és mindenfelé, ez csak akkor, ha képesítjük és ha a nap fényesebb világa el nem nyeli és ha folyton örködünk felette, hogy — ki ne aludjék, vagy éppen hogy ne piszmogjon. — Hogy végig vigyük a hasonlatot, elmondjuk még azt is, hogy amaz melegít, melege jól esik, míg ennek melegét legfeljebb akkor érezzük, ha nagyon közel jutunk hozzá! Akkor is rendesen inkább éget, semmint melegítene.

Hogy miért mondjuk mi ezt itt így, azt könnyen megérte mindenki, ha elmondjuk, hogy e sorok megírására egy olyan művelt ember műveltségével való kérése indított, a ki a tulajdon hazája nyelvén írott sorokat sem volt képes kibetűzni; és ha elmondjuk, hogy szükségesnek tartjuk azokat, a kik e tekintetben álomban ringatják magokat és önmagokkal teljesen meg vannak elégedve, felrázni ezen idegzsibbasztó álmukból; és ha elmondjuk, hogy szükségesnek tartjuk azokat, a kik olyanokul bírásával kérkednek, a melynek még elérhetésétől is lehetőleg messze

vannak, figyelmeztetni parányiságukra, figyelmeztetni arra, hogy azon kincs, a melynek képzelt bírására oly igen büszkék, valódi kincs, de éppen mert valódi, ritkaság, — és sem az utcák porában, sem a füstös kávéházak gőzkörében, sem az üzletek egyvelges tárákkal teli helyiségeiben nem szerezhető meg (ámbar az üzletekben igen sok alapos, valódi műveltség lakozik), hanem kitaró munka, folytonos, kitaró önképzés, önművelődés, öntanulás s főleg az igazán művelt emberekkel való társalgás által nyerhető meg csak.

Ne képzelje tehát senki sem, hogy ő, ha tudja, hogy a bálba milyen öltözet és milyen színű keztyű kell, ha tudja, hogy mi áll az az napi „Hou“, vagy „Egyetértés“, vagy „Pester Lloyd“, vagy „Neue Freie Presse“, vagy „Neues Pester Journal“ vagy más lap vezérczikkében (a melyek ugyan kitünő élesztői és elősegítői a műveltségnek, de nem kizárólagos iskolái), ha tud erről vagy amarról a tárgyról pár szót ejteni, vagy mer nézetet kockáztatni (elárulva felszólalásával gyakran, hogy „hallott harangozni, de nem tudja, honnan jő a hang“), ha tud pár, talán sikerült élczet mondani, a melylyel még talán a nőneveldekből kikerült nőket is meg bírja nevetetni, — ha tudja, hogyan kell egy művelt házhoz benyitni s hogyan kell abból távozni, — hogyan kell „komplementírozni“ stb., stb., hogy ő már művelt.

Ne csalódjunk, a társas illem ismerete még nem műveltség, ámbar az is hozzá tartozik a műveltséghez, hogy ment legyen minden társas ferdeségtől, félszagségtől, de az csak annyadrésze a műveltségnek, a hanyadrésze egy gálának a frakkgombja.

Szóval ne nagyon kiabáljuk, hogy van, — hanem inkább keressük hatványozott szorgalommal azt a kincset, a műveltséget, úgy, mint a jó gazda tesz, a takarékos ember, a kinek van és mégis keres, és higyük el, hogy mostani előnyeink nagy segítségünkre fognak ugyan válni, de csekélységek ké törpülnek ama igazi kincscsel szemben.

Melyet, hogy mielőbb mindnyájan birhassunk, az forró óhajátom!

Az eperjesi választókerület választóihoz.

Tisztelt választók!

Midőn képviselői megbízatásomnak az országgyűlés berekesztése folytán immár bekövetkezett lejártával a közpályáról visszalépek, s megváltozott életviszonyaim következtében kijelentem, hogy a jövő országgyűlésre képviselői megbízást el nem fogadok, szívem mélyéből mondom Önöknek összesen és egyenkint hálás köszönetet, a személyem iránt nyilvános tevékenységem ideje alatt oly nagy mértékben tanúsított kitüntető bizalomért.

A hazánk történetében örökké emlékeztet 1865. évi országgyűléstől kezdve voltam oly szerencsés ezen diszes választókerületet szakadatlanul képviselhetni, öt ízben egymásután tisztelték meg Önök engem a legszebb polgári kitüntetéssel, tizenöt évig vettem részt, Önök megbecsülhetlen bizalmából, a képviselőház nagyfontosságú tanácskozásában.

Képviselői állásomban igyekeztem teljes erőmből szolgálni hazámat, erőm és tehetségem elégtelenségét törekedtem odaadó buzgósággal pótolni; mindamelllett tudom és érzem azt, hogy a legtisztább szándékon és a legjobb akaraton kívül, vajmi kevés az, mit tevékenységem eredményeként felmutathatok, s e keveset is inkább képviselőtársaim elnéző jóakaratának, semmint saját érdememnek tulajdonítom.

De van egy, a mire ma, midőn a nyilvános tevékenységtől hosszú időre, talán örökre visszavonulok, megnyugvással hivatkozhatom, és ez az, hogy politikai tevékenységemben mindenkor követtem meggyőződésemet, és ennek egy a parlamenti küzdelmekben mint az Önökkel való érintkezésben mindig nyíltan és őszintén, menten minden érdek és utógondolattól, kifejezést is adtam.

Ugyanazért politikai tevékenységem irányát vázolni, eljárásom indokait fejtegetni feleslegesnek tartom. Politikai tevékenységem irányát mindenkor megválasztatásom előtt nyíltan és őszintén kitártam, s mert mindig ugy cselekedtem a mint éreztem, s a mit éreztem azt ki is fejeztem, nincs ma eljárásom igazolásul mit mondanom, nincs mit eltitkolnom. Önöknek tisztelt választók, jogukban áll nyilvános tevékenységemet érdeme szerint megbírálni, én, legyen e bíráló bárminő, azon megnyugvással lépek vissza az általam oly annyira nagybecsült képviselői tevékenység teréről, a melyet a tiszta szándék, és a kötelesség becsületes teljesítése iránti buzgó törekvés tudata nyújthat.

Képviselői szerény tevékenységem emlékeit becses kincs gyanánt fogom éltém végéig megőrizni. Ezen emlékek között a legbecsesebbek közé sorolom azon szívélyes, baráti viszonyt, mely a politikai és pártviszonyok változandósága daczára köztünk képviselői tevékenységem ideje alatt soha meg nem zavartatott.

Ezen szívélyes, a kölcsönös becsületesen alapuló viszonyra, mindenkor örömmel és büszkeséggel fogok visszacéllekedni, s most, midőn a nyilvános tevékenységtől bucsút veszek, arra kérem tisztelt választók Önöket, tartsanak meg engem szíves emlékeztükben, s tiszteljenek meg a magánéletben továbbra is azon baráti érzelmekkel, a melyeket eddig tapasztalni szerencsés valék, s a melyeket a magam részéről ápolni és fentartani mindenkor törekvésem leend.

Budapest, 1881. június 3.

Bujanovics Sándor,
az eperjesi választókerület volt képviselője.

A választások.

A választások, mint az alább közlöttekben kitűnik, június 24-től július 3-ig terjedő tíz nap alatt fognak megejtetni. E szerint mindössze két hét választ el bennünket a választások megkezdésétől.

Ő felsége a hivatalos lap jun. 3. közlése szerint a köztörvényhatóságokhoz és a külön képviselőválasztókerületekhez városokhoz a következő királyi meghívó-levelet bocsátotta ki:

Mi első Ferenc József Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország Apostoli királya.

Kedvelt híveink!

Uralkodói kötelmeinkhez tartozván az ország törvényeinek hű és pontos végrehajtása fölött örködni: Miután az 1848. évi IV-ik t.-cz. 1-ső §-a az országgyűlést évenként Pestre egybehivatni rendeli; s miután számos függőben levő kérdés mielőbbi megoldását a nemzet erkölcsi és anyagi érdekei sürgősen követelik:

Minisztertanácsunk előterjesztése folytán elhatároztuk, hogy az ország főrendeit és képviselőit a folyó évi Szent-Mihály hava 24. napján megnyitandó országgyűlésre Buda-Pest fővárosba egybehívjuk.

Minek folytán Nektek ezennel komolyan meghagyjuk: hogy haladéktalanul megtegyétek mindazon intézkedéseket, melyek a törvény értelmében szükségesek arra nézve, hogy az 1874. évi XXXIII. t.-cz. által rendelt módon és számban megválasztandó képviselők a fenkitett országgyűlésen megjelenhessenek, s a törvényhozás működése a mondott napon és helyen akadálytalanul megindíthatassék.

Kikhez egyébiránt császári és királyi kegyelmünkkel kegyesen hajlandók maradván.

Kelt Buda-Pest fővárosban, ezernyolczszáz nyolczvanegyedik évi Szent-Iván hava 2-ik napján.

Ferencz József, s. k.

Tisza Kálmán, s. k.

Pár szó a t. városi képviselő testülethez!

Az „Eperjesi Lapok“ f. évi 12. számában a r. k. felsőbb leánynevelde ügyében a végrehajtó bizottság által közzétett becses nyilatkozatra annak idején a többi mellett azon okból sem válaszoltam, mert — sajnálattal bár, de őszintén bevallva — előre sejtettem, hogy az építés folyama alatt először lesz alkalmam, a közönség kárára szándékolt jogsérelem önkény ellenében felszólalnom; de meg másrészt az ezen t. végrehajtó bizottság 3/6-od részének nem volt tudomása az akkor sérelmesnek talált s megszólított kérést — kibérléséről s így felszólalásom a bizottságnak extra actum álló tagjait nem is érintette; a válaszal abban az időben beértem.

Most egy újabb önkényre kell nemcsak az érdekeiben károsítandó közönséget, hanem — a 12. számbeli nyilatkozat után — valószínűleg a végrehajtó bizottságnak is figyelmét felhívni, — felszólalásom nem tudom kit illet, a vállalkozókat-e, vagy pedig a végrehajtó bizottságot, annyit azonban tudok, hogy más oldalról a közönséget érdekli. — A leánynevelde sétatér felőli oldalán a sétatér felszínétől egy méternyi magas kőfal vonatik, melyre még rácsokat fog alkalmaztatni. Mily káros hatással lesz e fal a sétatér, s az annak kellemét élvezni vágyó közönségre nézve, azt elég bizonyítanom a kis sétatérrel, hol a r. k. gymnasium és az izraelita imaház s azoknak falai képeznek sikátort, s a nedvesség, levegőhiány s leghuzam erős jellegűek. — Talán argumentálni akar a szépítő s egészségügyi bizottság a kir. táblának Eperjesre leendő áttétele mellett azzal, hogy Eperjesnek sétatere s egyedüli üdítő helye nem lesz? Lehet megégy püspök ő méltóságának is rozsz izlése; de az intéző városi közgyűlés izléseivel szemben talán csak nem mindig irányadó ezen izlés? A középkoron már annyira innen vagyunk, hogy az elhelyezendő tisztelt zárda-hölgyeket kőfalakkal felesleges védelmezni, más szükségét pedig e magas fal s azon felőli rácszatnak nem látom.

Ezen a közönség ellen irányzott önkény orvoslása s a fal építésének beszüntetése végett mintegy 60 aláírással ellátott s egyuttal a képviselő testület tisztelt tagjai által is 24. számban támogatott kérvény nyújtott be a városi tanácshoz, a melyben rendkívüli közgyűlés kérést, kitűzése azonban nemcsak hogy késik az éj homályában, hanem a falnak további építése előzetesen be sem szüntettetett, s a divó s közhelyeken alkalmaztatni szokott finom rácszat helyett otromba gerendákkal vonatik két sorban végig.

Mindezeknél fogva kérdem az igen tisztelt képviselő testület tagjai, s a közönségtől, van-e tudomása a tulajdon joga ellen intézett ezen újabb merényléről, melylyel az üdülés egyedüli helyét, sétatérét szolgálommal akarják terhelni, s ez által használhatanná tenni? S kérdem másodsor a tettes végrehajtó bizottságot (a kinek, t. i. 3/6 résznek arról tudomása nem volt, csak a szörnyszült magasodásánál) tudtával vagy tudtán kívül szándékozik-e a vállalkozó ismét oly dolgot elkövetni, melyért a befejezett tényre szemben a felelősséget is nem lesz ki elvállalná?

Ezen fontos ügyet a tisztelt képviselő testület tagjainak figyelmébe ajánlom.

Sztankay László.

T. előfizetőinkhez!

Fontos okoknál fogva az „Eperjesi Lapok“ szerkesztésétől visszahívni kénytelen lévén, s nemkülönben mi „Eperjesi Bankegyület“, mint kiadó, a lap kiadásától visszavonulni szándékozván, arról értesítjük a t. előfizetőket, miszerint az „Eperjesi Lapok“ f. é. július 1-jétől besztűnnek.

Azon t. előfizetők, a kik azontúlra fizettek elő, előfizetési pénzeiket az „Eperjesi Bankegyület“ visszakapják.

Eperjesen, 1881. június 10.

Hörk József, *Eperjesi Bankegyület,*
mint az „Eperjesi Lapok“ kiadója, mint az „Eperjesi Lapok“ felelős szerkesztője.

Különfélék.

A történelmi társulat 1881. évi kirándulása. A következő felhívást vettük: Társulatunk az idén Sáros vármegyébe tesz kirándulást. A társulati választmány a kirándulás tartamát aug. 21—31-ig határozta meg. A t. vármegye területén működő bizottság tevékenysége következtében alapos a remény, hogy ősi nemzetségeink e törzsfészkekben történelmünk nem csekély gyarapodása várható. A kisebb nemesi leveles-ládák, a szakszempontból még nem kutatót városi és mágnesi leváltárak bő alkalmat nyújtanak a búvárlatnak, tág tér fog nyílni egyuttal az archaeologiai momentumokra figyelmezőknek is. Kirándulásaink sorozatában a sárosi a tizenegyedik. E kirándulások közül, ha egy-kettő nem is mutathat föl csillogó sikert, de a közérdekeltség fölbresztésével hatott megannyi. A jelen kirándulás, hisszük, hogy oly helyen tartatván, melyen a történelem iránt való érdekeltségnek ugyszólván történelmi alapja van: intenzív sikereket fog felmutathatni, ha jelentkező tagtársaink közreműködésüket

a munkálkodásban felajánlják. A társulati kirándulás aug. 21. kezdődik, aug. 20. d. u. az Akademia Kisfaludy-termében előzetes ülés tartatik, melyen az indulás körülményei állapittatnak meg. Tudnivalók e részben: I. A kirándulásban résztvenni a társulat minden tagjának jogában áll, amennyiben az eszközrendő tudományos búvárlatokban munkásközreműködésüket a társulat céljaira felajánlják. (Alapszabályok 32. §-a.) II. Jelentkezni lehet a kirándulásban leendő részvételre június 15-ig bezárólag, azontúl jelentkezést semmi szín alatt nem fogadhat el a titkári hivatal. III. A bejelentést levelező-lapon kérjük eszközöltetni, mely a titkári hivatalhoz (Budapest, IV. Egyetemi könyvtár) intézendő. Világosan kiteendő, hogy az illető társulati tag melyik állomásról indul s hová kívánja a mérsékelt áru vasuti jegyet küldetni. A jegyek bérmentetlenül küldetnek szét, legkésőbb aug. 15-ig. Oly esetben, mikor a bejelentés homályos vagy érthetetlen, a titkári hivatal felelősséget nem vállal. Pulszky Ferencz alelnök, Szilágyi Sándor titkár.

A megye-bizottsági közgyűlés, mely f. hó 9-én tartatott, különösen az országgyűlés egybehívására vonatkozó legmagasabb királyi rendelvény kihirdetése, továbbá a trónörökös-pár udvözlésére kiküldött választmányának eljárásáról szóló jelentése által volt nevezetes; e közgyűlésben töltött be a néh. Piller József elhalálása folytán üresedésbe jött m. harmad-aljegyzői tisztség is, melyre Roskoványi Miklós választatott meg.

A képviselő-választások megyénk mind a hat kerületében — a központi választmány tegnapi határozata értelmében — f. hó 28 kán fognak megtartatni. Választási elnökök gyanánt fognak működni: Eperjesen Nuber Sándor, ugyanott szavazatszedő küldöttségi elnök: Ghillány József Kis-Szebenben: vál. elnök Szinyey Bertalan, szav. sz. küld. elnök b. Huszár Imre; Hétháron: vál. elnök Péchy Ferencz, szav. sz. küld. elnök Baán Géza; Girálton: vál. elnök Szabó Ede, szav. sz. küld. elnök Fejérváry Kálmán; Bártán: vál. elnök Schmidt Gyula, szav. sz. küld. elnök Barcs Lajos; Zboron: vál. elnök Fest Lajos, szav. sz. küld. elnök Kendrovsky Alajos. A választások rendje tárgyában a közp. választmány legközelebb hirdményt fog kibocsátani.

Választási mozgalmak a zborói v.-kerületben. A zborói v.-kerületben is megindultak a választási mozgalmak és pedig f. hó 6-án tartatott meg egy értekezlet, melynek eredménye az lett, hogy e v.-kerületben jutott minden elvű párt részére jelölt. A szabadelvű párt részéről Mátyák Sándor kir. aljárásbíró, a mérsékelt ellenzék részéről Jelenik-Almássy István kir. tanácsos és a pártonkivüliek részéről, — de úgy látszik, hogy ezen pártbeliek-ből e v.-kerületben igen kevesen vannak — gróf Hunyady László ajánlottak az értekezleten megjelent választásoknak. Igen élénk volt a mozgalom Mátyák Sándor neve említésénél, de sokkal élénkebb volt az éljenzés, midőn a mérsékelt ellenzék pártja alakulván, elhatározta, hogy egy felhívást intéznek jelöltjük Jelenik-Almássy István ő nagyságához, miszerint vállalná el a képviselőjelöltséget; ennek eredménye az lón, hogy a meghívót a jelen voltak közül vagy 90 választó irta alá nagy lelkesedéssel. A megtörtént ajánlatok után az értekezlet, — melynek vezetésével egyhangulag Szmrecsányi József szvidniki ügyvéd ur bizatott meg, — (a ki ezen feladatának igen derekasan és tapintatosan felelt meg) azon közmegállapodásra jutott, hogy mind a három jelölt az értekezlet eredményéről elnöki uton írásbelileg értesítették.

Koronázási emlékünnepe. Az eperjesi kir. kath. gymnasium f. hó 8-án ünnepelte meg a koronázás évfordulóját. Ez ünnep alkalmából a sz. Ferenczi templomban: hálaadó istentisztelet, ezután a téli tornateremben ünnepély tartatott, melyen Kapy Andor VII. o. t. Garay himnuszát szavalta; Nuber Sándor igazgató, emelkedett hangulatu beszédben fejtegette a „Felség“ szó jelentőségét és jelvényeit; az ifjúság énekkara pedig Kölcsey himnusának szabatosa előadásával emelte az ünnepély magasztosságát.

† Majernyik Kálmán. Lapunk egyik barátja kezeinkhez szolgáltatván városunk ezen volt buzgó, jellemes, közszeretetlen és tiszteletben állott hivatalnokának életadatait, az elhunynak rövid életpályama alatt szerzett érdemei elismerésül röviden bár és vázlatosan közöljük azokat, kegyeletes megemlékezésül. Majernyik K. született Eperjesen 1842-ben, hol atyja András az evang. collegiumnál volt alkalmazva mint tanító és mint egyházi éneklész, különben pedig kisebb földbirtokos is volt. Kálmán elvégezvén a collegiumban a gymnasiumi és jogi tanfolyamot, a sikerrel befejezett tanulmányok után, 1866-ki június 1-től az 1872. évi márczius 6-ig részint mint jogi gyakornok (dijnoki fizetéssel) részint mint városi törvényszéki irnok működött. 1872-ben az aljegyző választása alkalmával meg nem választatván, az első irnoki állomással kintáltatott meg, melyet azonban el nem fogadott. Ekkor zongora- és hegedű- valamint francia és olasz nyelv tanításával foglalkozott. 1877 április 25-én városi levéltárnokká választatván, azóta mint levéltárnok és (az aljegyzői hivatalnak az 1877-ki választás előtti közgyűlés által a levéltárnoki tiszttel történt egyesítése után) mint, tiszteletbeli jegyző működött, elismerést vívón ki buzgalmának, szorgalmának és pontos hűségének. A társas életben is igen kedves és hasznavehető ember volt. A „Széchenyi kör“ zenészi szakválasztmányja is

egyik képzett, buzgó tagját veszette benne. Kora halálát nejjén és kiskoru gyermekein kívül ismerősei s tisztelői is őszintén gyászolják. Béke lengjen hamvai felett!

Uchatius tábornok, a róla nevezett ágyúk felalálója, f. hó 4-én agyonlőtte magát. Öngyilkosságának állítólag az volt az oka, hogy ágyúival a katonai körök nem voltak megelegetve.

A békésmegyei gazdasági egylet hatvan arany pályadíjat tűzött ki oly könyvre, mely a tűz-, jégkár- és életbiztosítás körüli eljárást a néppel megismertesse; határidő ez év utolsó napja; a munkák Beliczey István elnöknek B.-Csabára küldendők, a díjat csak jó műnek adják ki.

Házi fegyelem és annak határai. A legfőbb ítélőszék teljes ülési határozatában kimondta, hogy a gazdát cseléde ellen megilleti a házi fegyelmi jog, úgy hogy az annak gyakorlatában elkövetett könnyű testi sértés miatt büntetésnek nincs helye.

Az utazó biztosítási ügynökök czége alatt országszerte elkövetett csalások és megkárosítások tárgyában Szabolcsmegye közönsége felterjesztett a belügyminiszterhez, melyben azon kérelmét terjeszti elő, hogy tekintettel azon körülményre, hogy számos csaló biztosítási utazó ügynökképpen szerepelve, a föld népének tetemes károkat okoz, sziveskedjék rendeleti uton intézkedni az iránt, hogy csak oly ügynökök nyerjenek engedélyt biztosítási ügyetek megkötésére, akik illető igazgató-ságaik szabályszerűen kiállított igazolványukat azon helységben, a hol biztosításokat akarnak eszközölni, az előjárásnál bemutatják s az igazolványok rendben létéről előjárásági bizonylattal láttattak el. Mi részünkről csak helyeselhetjük a derék megye felszólalását.

Borászati és szőlőszeti kiállítás. A kassai kereskedelmi és iparkamara, karöltve a zemplénmegyei gazdasági egyesülettel, f. é. október 20—23-ig terjedő időtartam alatt S.-A.-Ujhely városában a nagy Tokaj-Hegyalja bortermő kertület központjában borvásárral egybekötött bor-, szőlő-, borászati és szőlőszeti eszköz-kiállítást rendez. E borkiállítás és az azzal összekötött borvásár célja Felső Magyarország kitűnő bortermő vidékeinek, és pedig első sorban a tokaj-hegyaljai, nemkülönben a felső-zemplén, ungh, felső-bereghi, az abauj-tornai és alsó-beregh-ugocsa borvidékek kitűnő borait bemutatni a külföldi és hazai vevők és eladók között közvetlen érintkezést lehetővé tévén, nagyobb mérvű előnyös vételekre és eladásokra alkalmat nyújtani. A kiállítás ezen osztálya Abauj, Torna, Ungh, Zemplén, Beregh és Ugocsa megyék borászati termékeire terjed ki, mig annak 3—5. csoportja (szőlőművelési és pinczészeti eszközök és gépek és a bor mellékterményei) nemzetközi jelleggel bír, a mennyiben ezen csoportokban a bel- és külföld e szakba vágó iparának legjelesebb termékei állíthatók ki. (A kiállítás részletes programját jövőre közöljük.) Szerkeszt.

A „Hymen.“ A „Hymen“ című szépirodalmi hetilap további kiadását s illetőleg szerkesztését a kiadó s szerkesztő a 20-ik számmal, május hó 29-ről besztűntették, hogy majd ősszel szélesebb alapokra fektetve újra folytassák, azonban azon módosítással, hogy a „Hymen“ eddigi specialis rovatai csupán rendkívüli kedvezményt képező melléklet leendnek, mert a „Hymen“ őstől főképen szépirodalmi, társadalmi, kritikai képes hetilap akar lenni.

Közgazdaság.

Emőd, május 3.

A magyar francia biztosító-társaság a „Közgazdaság“ f. év április 30-án megjelent számában felhívja a t. gazdaközönség figyelmét azon újabb kedvezményekre, melyeket a jégbiztosítás terén ez idén a gazdaközönségnek kivételesen engedélyez, kedvezményképp hozván fel a következőket:

a) „biztosítási ajánlatokat jégverés ellen is elfogad hat évre úgy, hogy a 6-ik ingyenév legyen“; valjon van-e a föld kerekéségén oly gazda, ki magát hat éven keresztül biztosíthatná arról, hogy gazdálkodásában az időszaki viszonyok folytán változások ne álljanak be, valjon előre tudhatja-e, hogy egy és ugyanazon földjén 6 éven keresztül aránylagos termése leend, meghatározhatja-e már májusban, hogy ősszel mit fog vetetni? avagy biztosítva van-e a felől, hogy vetései elemi csapások, mint rozsa, vízáradás, fagy, egérágás stb. által tönkre nem tétetnek? ezen kérdésekre nyugodt lelkiismerettel minden értelmés józan gondolkozásu fő határozott tagadást találand válaszul s éppen ebből kifolyólag felette visszásnak fogja találni a terményeknek jég ellen 6 évre való biztosítását akkor, midőn a kétes jövő reményében, előlegesen is s nagyon valószínű saját kárára a fél magát díjak fizetésére köti le csak azért, hogy egyik vagy másik társulatnak bevételét szaporítsa; — egészen más természetű lévén a tűzbiztosítás, miután az épületek egy helyben 6—10 sőt több éven keresztül is egy állapotban maradnak; az ezuttal tett engedmények által tisztán a biztosító közönség jóhiszeműségének kiaknázása, s a díjbevételeknek a felek érdekeinek melőlésével való szaporítása céloztatik.

Folytatás a mellékleten.

Magyar-Franczia biztosító részvény-társaság.

Részvénytőke 8 millió forint aranyban.

Kimutatás 1880. december 31-ről.

Bevezetett részvénytőke	4,000,000	frt aranyban =	frt 4,680,000.-
Tartalék-tőke			400,000.-
Díjtartalék az elemi ágazatban			357,722.30
élet-			110,479.52
Díjváltó-tárca			1,157,609.64
Értékpapirokban elhelyezve:			
a) 288,800 kassa-oderbergi elsőbbségi kötvény	á frt 92		frt 265,696.-
b) 155,600 m. nyugoti vasút	I. á " 90 ¹ / ₄		140,429.-
c) 197,600 " " " " " "	II. á " 87		171,912.-
d) 112,800 alföld-fiumei " " " " " "	I. á " 90 ¹ / ₄		101,802.-
e) 180,000 m.-gácsországi " " " " " "	I. á " 86 ³ / ₄		156,150.-
f) 17,400 " " " " " "	II. á " 83 ³ / ₄		14,572.50
g) 30,000 osztrák-magyar bank záloglevél	á " 102		30,600.-
h) 25,000 5% földhitelintézeti " " " " " "	á " 99 ³ / ₄		24,937.50
i) 9,000 5 ¹ / ₂ % " " " " " "	á " 101 ¹ / ₄		9,112.50
k) 250,000 6% földh. részv.-társ. " " " " " "	á " 104		260,000.-
Ezen értékpapírok után f. év végeig esedékes kamatok			10,835.84
Hazai bankintézeteknél			frt 1,186,047.34
Külföldi bankintézeteknél és biztosító intézeteknél			2,221,871.61
A társaság hazai Budapestén			797,363.23
1880. évben a tiz-ágazatban 288,161,647 frt, — a jég-ágazatban 31,960,402 forint, — és a szállítmányi ágazatban 78,586,350 frt biztosított tőke után a készpénz-díjbevétel tett			2,369,291.44
Az elemi biztosítások után kifizetett károk összege			1,500,016.91
Függőben levő károkért tartalékba helyeztetett			105,437.95
A társaság házainak jövedelme, az értékpapírok és betétek utáni kamat			421,212.37
Az életbiztosítás állaga 1880. december 31-én			6,352,700.-
ezen állag utáni évi díja			236,079.75
A teljes nyereség 1880. évről			436,390.81
Ebből adatot 6% osztalék aranyban,			
Jótékony célokra 3000 forint szavaztatott meg, és pedig: a Vöröskereszt-egyletnek 1000 forint, oktatási célokra 1000 frt.			
Vége a magyar hírlapírók nyugdíjintézetének 1000 forint.			
Az 1881. május 25-én tartott közgyűlésen megválasztották az igazgatóságba:			
Nagyméltóságn Rittó István , Ó Felsége val. bels. titk. tanácsosa, a Lipóttrend nagykeresztése és országgyűlési képviselő, mint elnök, Budapestén;	Zápori lovag Regenhart Ferencz ur, az Albrecht-vasút alelnöke, Bécsben;		
Báuhídi báró Bánhidyi Béla ur, földbirtokos és országgy. képviselő, Budapestén;	Sváb Károly ur, földbirt. és országgy. képviselő Budapestén;		
Bontoux Jenő ur, a „Société d'Union Generale“ elnöke, Párisban;	Schweiger Márton ur, kir. keresk. tanácsos, Budapestén;		
Robert Morin marquis de Banneville ur, az osztr déli vasút igazgatósági tagja sat., Párisban;	Báró Tinti Károly ur, es. kir. kamarás, az osztr. déli vasút alelnöke s az osztrák urakházának tagja sat., Bécsben;		
Pierre François Frédéric d'Aymar marquis de Chateaurenard ur, az osztr. államvasutársaság igazgatósági tagja, Párisban;	a felügyelő-bizottságba:		
Dr. Hiller Albert ur, udvari köz- és váltóügyvéd, Bécsben;	Beck Ferdinánd ur, a Magyar Jézáloghitelbank igazgatója, Budapestén;		
Kistenmacher Károly ur, a Hoffmann József-féle cég főnöke, Budapestén;	Lánczy Leo ur, a Magyar ált. földhitel-részvénytársulat igazgatója, Budapestén;		
Moskovicz Lajos ur, vezérigazgató;	Lewin Jakab ur, a keresked. akadémia igazgat., Budapestén;		
de Meynard E. ur, Párisban;	Laurant M. ur, az osztrák tartományi bank igazg., Bécsben;		
Neuweit Armin ur, nagykereskedő és kir. kereskedelmi tanácsos, Budapestén;	Serrebeurce Maria Emil ur, a „Société de l'Union Generale“ főfelügyelője, Párisban;		
	Szokoly Gyula ur, a kisbirtokosok földhitelintézetének igazgatója, Budapestén.		

Dreher Antal
kiveteli palaczkőr

A hamisítatlanság biztosítása mellett kizárólagosan csakis

Dreher Antal
serfőzdejében Kőbányán,

95 vagy 7-10
Budapest

Dietrich és Gottschlig

cs. kir. udv. szállítók és DREHER ANTAL főrak-tárnokainál megrendelhető.
Árjegyzék ingyen és bérmenten küldetnek. Árusítók (szükséglet szerint) kedvezményi árakban részesítetnek.
Oly palaczkörért, melynek czimzalagán a „Dietrich és Gottschlig“ vezérigazgatók neve elő nem fordul, a főződe jótállást nem vállal.

Zene-érdeklődők figyelmébe!

Helybeli jó zenésznök **SIVÁK LAJOS** indítva érezte magát a nagyérdemű zene-pártoló közönség részére egy helyben, mint vidéken egy kitünő páratlan

ZENEKART

szervezni. Bizva a n. é. közönség nagylelkű támogatásában, hozatott maga mellé Debreczenből egy 6 tagból álló s fuvó-hangszereken játszó társulatot, kik vele szövetkezve most már élükön Janny József karnagygyal a n. é. közönségnek egy kerti multságok, kivonulások, temetkezések s egyéb zene-teendőkre tisztelettel ajánljok.

Mivel pár hét alatt e Sivák Lajos vezetése alatt álló fuvós — vegyes zenekar teljesen összpórolva s kiképezve leend, több mint valószínű, hogy a helybeli önkényes tüzoltó-egylet zenekara címzet is elnyerendi.

Auswanderung!

Die Königl. Belgischen Postdampfer der „RED STAR LINE“ fahren jeden Samstag DIRECT von ANTWERPEN nach

NEW-YORK & PHILADELPHIA.

Ausgezeichnete Dampfer mit vorzüglicher Einrichtung für Passagiers aller Classen. Deutsche Bedienung und Arzt auf jedem Schiff. — Preise ermässigt.

Man wende sich an „B. von der Becke & Marsily“ in ANTWERPEN oder G. KOZÁK in KASCHAU.

15 11

Ujonnan alapított látzerészeti intézet.

Budapest, Dorottya-utcza 5.

WALDSTEIN SIMON

cs. kir. udvari látzerész. Bécs, Kohlmarkt 5.

Budapest, Dorottya-utcza 5. szám.

Színházi látésővek, minden magasságban és különféle foglaltványban, a legjobb achromatikai üvegekkel.
bőr, nikel, tekenősbéka, elefántcsont, alumínium, gyöngyházban
5 frttól 12-ig 6 frttól 14-ig 12 forinttól 24-ig 14 frttól 24-ig 22 frttól 50-ig 18 forinttól 30-ig

Szemüvegek, a legfinomabbá csiszolt üveggel és szolid foglaltványban,
szárú, láthatatlan, ezüst, tekenősbéka, aranyban
1 frt 50-2 frt 50-ig 1.50-2 frt 2-3 frt 50-ig 3-5 frt 5-8 frt 5-18 frt

Orrsíptetők, legújabb szerkezettel, (Pince nezt) szárú, aczél, ezüst, tekenősbéka, arany, láthatatlan,
1.50-2 frt 1.50-3 frt 3-5 frt 3.50-5 forintig 8-15 frt 2.50-7 frt.

Ablak-hőmérők 1.50, 1.80, 2.-, 2.50, egész 5 frt átlátszó fokozattal.

Szoba-hőmérő, 1.-, 1.20, 1.80, 2.-, 2.50, 3.-, egész 5 frt.

Orvosi hőmérő, testmelegség meghatározására 3-7.50-ig.

Stereoskopok 3 frttól 20 frt. **Ütemjelző** csengővel vagy anélkül. — Katonáság részére: Kettős csövek színház és tábori használatra, legújabb szerkezettel 6, 8, egész 12 üveggel 14 frttól fölfele.

Távcsövek, mikroszkopok, nagyítóüveg, olvasó-üvegek, valódi hegyi-kristály szemüvegek és lorgnettekben párja 5 frt.

■ Vidéki megrendelések a leggondosabban teljesítetnek. — Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

86 9-10

Kedvezménykép hozza fel továbbá b) pont alatt azt is, „hogy kárterítés alkalmával az előlegesen megállapított egységi árak maradnak irányadók, bár legyen a piaci ár ezen egységi áraknál alacsonyabb“; ezen intézkedés nem előny, nem kedvezmény a gazdaközönségre, miután az, ki a biztosítási viszonyokat jól ismeri, tudni fogja, miszerint a biztosított árak és a leszállott piaci érték közötti különbözet kár esetén a kártalanítandó termény mennyiségéből fog levonásba hozatni.

Valjon a jég elleni biztosítással nem azt akarja-e elérni minden reális gazda, hogy kár esetén a valódi értékkel kártalaníttassék? Valjon a biztosító társaságok azért alakultak-e meg, hogy eltekintve a tulajdonképeni biztosítás eszméjétől, a felek részéről nyereszkeskedés tárgyát képezzék? Ellenkezőleg, miután minden önzéretes gazda teljes melegegédést és jóindulatot nyilváníthat oly társulat irányában, mely kár esetén a valódi értéket, a jégverés alkalmával piaci árak figyelembevételével megállapítva a biztosított felet akként kártalanítja, mintha a jégvert termény a tulajdonos által lett volna áruba bocsátva; ez az eljárás, ez a valódi biztosítás célja.

A magyar-francia biztosító-társaság azonban jónak látja a valódi értéken felül, még hasznos is ígérni a közönségnek, azon tapasztalásból indulva ki, miszerint, ha már a tavaly nyújtott „feldij fizetés engedménye“ kellő sikert nem eredményezett, megpróbálja a közönséget, ezáltal valószínű azonban, még kevesebb sikerrel, ily kedvezményekkel maga részére hódítani; ezáltal mintegy kimutatva azt, hogy nevezett társaság még mindig a kezdet nehézségeivel küzd, és szilárdságáról biztos szó még nem lehet.

A c) pont alatti kedvezmény, nevezetesen kárbecslésnél az elnök-választás körüli nehézségek esetén elnököt az illetékes bíróság nevez ki, legkevésbé sem kedvezmény, miután az esetre, ha a bíróság két tagu, az ugysem törvényes választott bíróság, ha pedig 4 tagból áll, az elnököt a felek kölcsönös megegyezése hiányában az 1868. évi 54. t. cz. 503. §-a értelmében, ugysis tehát a magyar-francia biztosító-társulat külön gratiája nélkül is az illetékes bíróság nevezi ki.

A d) pont alatti engedmény ugyanis „ha a vetést aratás közben éri jégverés, az aratás megszakítás nélkül folytatható, egy próbaterület meghagyása mellett“ szintén nem új előny a biztosító közönségre, miután ezen állítólagos kedvezményt minden reális alapon nyugvó társaság már régóta alkalmazza, sőt az „első magyar általános biztosító-társaság“ ily esetben a feleket — netalán nagyobb károk kikerülése céljából — az aratás további folytatására kötelezi is.

Ezekből kifolyólag látható, hogy ezen felhozott kedvezmények nem a biztosító közönség előnyére, hanem csakis arra szolgálnak, hogy a gazdaközönség járatlansága mellett a társaság dij-

bevételei képzelmi előnyök lekötése által szaporítottassanak; a nagyérdemű gazdaközönséget azonban sokkal gyakorlatibbnak ismerem, semhogy ily ajánlatok folytán magát jégbiztosításra, egyik vagy másik társaságnál 6 évre előlegesen lekötse, s az idei jégbiztosításnál az ily látszólagos kedvezményekre legkisebb súlyt is fektessen.

(Borsod.) Weltner Mór.

An unsere p. t. Abonnenten!

Da unterfertiger Redacteur aus wichtigen Gründen genöthigt ist von der Redaction der „Eperjesi Lapok“ zurückzutreten, und da wir unterfertiger Eperieser Bankverein als Herausgeber dieses Blattes die Absicht haben die Herausgabe desselben einzustellen, theilen wir den p. t. Abonnenten mit, daß die „Eperjesi Lapok“ mit dem 1. Juli zu erscheinen aufhören werden.

Diejenigen p. t. Abonnenten, welche für längere Zeit das Abonnement bezahlt haben, erhalten die betreffenden Beträge von dem „Eperieser Bankverein“ zurück.

Eperies, den 10. Juni 1881.

Josef Hörk m. p. Eperieser Bankverein
Redacteur. Herausgeber der „Eperjesi Lapok“.

Vermischtes.

Der Vergnügungszug nach Nagy-Sáros aus Rajshau am Pfingstsonntag ist, vom prachtvollsten Wetter begünstigt, sehr gut gelungen, — schreibt „Pannonia“ — nur war die Theilnahme an demselben im Verhältnisse zu den Vorbereitungen eine viel zu geringe; von den Anwesenden haben sich jedoch Alle gewiß gut amüsiert und den besten Eindruck mitgenommen. Das Locomotive des Separatzuges war mit National-Flaggen festlich geschmückt. Die Fahrt durch die wildromantische Hernádschlucht und dem Tarczathal hinauf war an diesem prachtvollen Sommermorgen äußerst angenehm. Von den Zinnen der Nagy-Sároser Ruine wehten vielleicht nach jahrhundertlanger Pause wieder zum ersten Male Nationalflaggen. Die Gesellschaft ruhte bald in malerischen Gruppen bei den Weisen der Zigeuner im Schatten der Gebüsch des Schloßhofes und der Umwand, daß der Biertransport sich veripäete, hatte nur momentan verstimmt, denn man fürzte die Raft eben ab, genoh das Mitgebrachte, erfreute sich an der grandiosen Aussicht, namentlich von der Mittelbastei und restaurirte sich sodann unten in Nagy-Sáros im Schatten der hundertjährigen Linden des Br. Luzsénszky'schen Parkes um so besser. Nachdem die ganze Gesellschaft, verstärkt durch die Eperieser Gäste, die Ruinen besichtigte, blieb Niemand zur Besichtigung der meisterhaft eingerichteten und wirklich sehenswerthen Mühle zurück, obwohl die Gesellschaft dort erwartet wurde und die Feuerwehr, ein Gala-Spalier bildend, auf der Brücke stand. Eine Deputation begab

sich in die Mühle, um der Direction in Person des Verwalters Herrn Fabry den wärmsten Dank für das freundliche Entgegenkommen auszudrücken und nun ging die Retourfahrt durch die besagten Stationen nach dem festlich geschmückten Abos, dessen Restaurateur Stephan Németh wegen seiner großen Vorbereitungen und wegen seines in jeder Hinsicht lobenswerthen Benehmens nicht genug gelobt werden kann. Für das Diner war sehr gut vorgesorgt. Die Stimmung war eine sehr animirte. Auch Toaste wurden gesprochen. Auch der Nachmittag und Abend vergingen ohne geringste Störung, und so kehrte die Gesellschaft, durchgehends befriedigt, nach einem sehr angenehmen verbrachten Tage mit dem Nachtzuge wieder nach Rajshau zurück.

Den Frauen zur Beachtung. Da zur Landes-Frauen-Industrie-Ausstellung sehr zahlreiche Anmeldungen aus allen Theilen des Landes eingelaufen sind, so ist es unsere Pflicht, alle jene Damen, die ihre Anmeldungen noch nicht bewerkstelligt haben, aufzufordern, bis Ende Juni ihre Raumanträge im Ausstellungsbureau (Kranziesaner-Bazar 1. Stock) anzumelden. Anmelungs-Blankete werden in demselben Bureau verabfolgt und auf Verlangen — was am zweckmäßigsten mittelst Correspondenzkarte geschieht — auch zugesendet. Budapest am 4. Juni. Graf Eugen Sichy, Präsident der Ausstellung.

Unglücksfall. Eine Frau, welche vor kurzer Zeit mit ihrem Gatten in unsere Stadt überfiedelte und im D-schen Hause wohnte, wollte am 7. d. M. nach Mittag im Schnellstuder ihren Kaffee wärmen, und begoß sich mit dem angezündeten Spiritus; ihr leichtes Batistkleid fing Feuer und sie nicht im Stande war die Flamme zu löschen, im Hause selbst aber keine Hilfe fand, lief sie auf die Gasse und von dort in das Nachbarhaus. Hier wurde ihr zwar sogleich Hilfe zu Theil, doch war sie schon so sehr verbrannt, daß sie jetzt an den schrecklichen Brandwunden krank liegt. Auch ihr Ketter erhielt manche Verletzungen, zum Glück aber nur leichte. Unerwartet und aus geringen Dingen entsteht oft großes Unglück, darum ist die Vorsicht immer sehr zu empfehlen.

Dankagung. Eöbl. Redaction! Ist auch das unermüdete Streben unserer hochverehrten Stadthauptmannschaft zur Förderung des Gemeinwohlens, seit jeher bekannt, sehe ich mich doch veranlaßt hier einen Act zur allgemeinen Kenntniß zu bringen, der einen hohen Grad von Amtheifer derselben bekundet. Seit jüngster Zeit wurden häufiger als sonst die hiesigen Fruchtmagazine erbrochen, welcher Umstand die hiesigen Kaufleute in wahrhafte Besorgniß versetzte. Am 4. d. M. wurde wieder am hellen Tage mein Magazin erbrochen und daraus einige Mtz. Weizen entwendet. Kaum aber hatte die Eöbl. Stadthauptmannschaft davon Kunde erhalten, bot dieselbe Alles auf die Diebe zu eruiern, und gelang es derselben mit Hilfe unseres tüchtigen Wachtmeisters Herrn A. Sigmund die verwegenen Langfinger habhaft zu werden, und mir mein gestohlenes Gut zurückzustellen, wofür ich in

Feuilleton.

Ueber Sprichwörter und sprichwörtliche Redensarten.

Häufig gaben dergleichen Sprichwörter Devisen für den Adel ab, sowie sie auch in den mittleren Ständen als Erbstück vom Vater auf den Sohn übergingen und oft die Handlungsweise einer ganzen Familie beeinflussten. Kaum gibt es im Menschenleben ein Ereigniß, auf welches nicht irgend ein Sprichwort passend angewendet werden könnte, und si dienten daher vortrefflich, im gewöhnlichen Leben bei den verschiedensten Anlässen zur Entscheidung zu führen. Oft durchhieb ein Mann mit der allgemein gültigen, schwer zu widerlegenden Wahrheit eines Sprichwortes den Knoten auf einen Schlag, welchen zu lösen Andere sich lange vergeblich bemüht hatten, und auch Redner gebrauchten sie, ihr Auditorium ohne Mühe und Ermüdung zu überzeugen. Dadurch hängen viele Sprichwörter mit den Namen und Character einzelner berühmter Personen zusammen, welche dieselben entweder bei Gelegenheit anwendeten oder neu bildeten. So entstand eines unserer gebräuchlichsten Sprichwörter durch die Antwort des Aemilius Paulus an die Verwandten seiner Frau, welche ihm Vorstellungen machten, daß er sich von dieser scheiden wolle, da doch keine Klage gegen sie erhoben werden könne. Der Held gab die Vortrefflichkeit seiner Gattin zu, zeigte aber auf seine Schuhe, die anscheinend gut sahen und sagte: „Niemand von Euch weiß, wo der Schuh drückt.“ Ein eben so volksthümliches Sprichwort schreibt man dem griechischen Maler Apelles zu. Derselbe hatte ein Bild öffentlich ausgestellt, und um die unbefangenen Urtheile zu hören, sich dahinter verborgen. Auf diese Weise hörte er, wie ein Schuhmacher an der Fußbeleidung des ausgestellten Helden etwas auslegte, und da Apelles den Tadel gerecht fand, änderte er es dem Rathe gemäß. Als aber der Schuhmacher, dadurch müthiger geworden, bei einem nochmaligen Besuche auch an einer andern Stelle etwas zu kritisiren sich erlaubte, rief ihm Apelles von hinter dem Bilde her zu: „Schuster, bleib bei deinem Zeißten.“

Als Cäsar sich nach reiflicher Ueberlegung entschlossen hatte, den Rubikon zu überschreiten, welches Ereigniß wieder Veranlassung zu einem Sprichworte gab, rief er die von verzweifeltten Spielern bei dem letzten Wurf gebrauchten Worte: „Der Würfel ist gefallen.“ Solche Aussprüche, die im Eifer des Ge-

sprüches oder nach tiefster Ueberzeugung und langem Nachdenken aus dem Munde eines großen Mannes hervorzugehen, wurden wohl von dem treuen Ohre eines Verehrers aufgefangen, der sie der Mitwelt und durch diese der Nachwelt überlieferte.

Häufig entstehen Sprichwörter aus localen Eigenthümlichkeiten, Beschäftigungen und Sitten, ein deutlicher Beweis, wie Umgebung, Gewohnheiten und Verhältnisse dazu beigetragen haben, Sprache und Ideen-gang eines Volkes zu bilden. So wird nach Disraeli (Lord of Beaconsfield) auf der englischen Insel Man, deren Bewohner sich vom Häringsfang nähren, eine Redensart angewendet, welche nur diese Beschäftigung eingeben konnte. Bei Uebernahme ihres Amtes schwören die Richter, Recht zu sprechen zwischen Mann und Mann, gleich wie der Küchkrat des Härings zwischen seinen beiden Seiten liegt. Der Araber, der sein Pferd zur Familie rechnet, und jenes oft höher achtet, als diese, hat seine Neigungen und Vorurtheile, sowie die Kenntnisse in Bezug auf die Eigenthümlichkeiten desselben in die verschiedensten Sprichwörter eingekleidet ausgesprochen. Man hält es für ein gutes Zeichen, wenn der rechte Vorder- und der linke Hinterfuß w is gestirft sind, nennt dies: „Des Schreibers Hand, des Reiters Fuß“ und sagt, „der Herr eines solchen Pferdes müsse glücklich werden, denn er steigt an der weißen Seite auf und ab“ (der Araber steigt nämlich rechts auf und links ab.) Dagegen heißt es: „Kaufe nie ein Pferd mit regelmäßiger Blässe, denn es trägt sein Todtentuch mit sich.“ Ein anderes Sprichwort sagt: „Das beste Pferd ist der Fuchs, das flüchtigste der Braun, das ausdauerndste der Rappe, das geeignetste das mit der weißen Stirn.“

„Wo die Herren sind, da klingen die Schellen,“ lautet ein deutsches Sprichwort, dessen Ursprung sich ziemlich genau auf das Ende des vierzehnten Jahrhunderts zurückführen läßt, wo es, wenn nicht ein Vorrecht, so doch eine Auszeichnung der fürstlichen und ritterlichen Stände war, an Gürtel und sonstiger Kleidung eine große Anzahl kleiner Schellen zu tragen, die sich bei jeder Bewegung hören ließen. „Man setzte damals,“ sagt Kalle in seiner Deutschen Trachten- und Modenwelt, „in der allgemeinen Volksmeinung den lärmenden Klang der Schellen, das Geklingel der Glocken entschieden mit Hoheit, Würde, Ruhm und vornehmen Stand in Verbindung. Außerer Lärm für das Ohr und Lärm in der Welt, als Ruf und viel Gerede, mischten sich im Begriffe mit einander. Die Ursache lag darin, daß die Augen des Volkes die Schellen zuerst bei hochgestellten oder hochgeborenen

Leuten sahen, daher das Sprichwort: „Wo die Herren sind, da klingen die Schellen.“ Als Beispiel, wie kirchliche Gebräuche und religiöse Anschauungen bei den Italienern mit den alltäglichsten Begebenheiten in Verbindung gebracht werden, mögen die folgenden Sprichwörter dienen: „Am Männer-von-Galliläa-Lage warf ich die lästigen Kleider ab,“ mit andern Worten, vor Pfingsten am Anfange des Mai, wenn in dem Evangelium die Worte: „Ihr Männer von Galliläa“ vorkommen, wird das Wetter zu warm, um ferner Winterkleider zu tragen. Indessen muß dabei bemerkt werden, daß hier, wie in den meisten Fällen, nicht Einer unter Tausenden, welche das Sprichwort brauchen, seinen Ursprung kennt. Großes Gottvertrauen spricht sich häufig in diesen italienischen Sprichwörtern aus, und innige Zuversicht zu der Mutter-Kirche. Wir finden auch nicht wenige, welche im Gegensatz zu einem äußern Erfassen des Kirchenglaubens seinen tiefen ethischen Gehalt haben, wie die folgenden: „Fasten ist gut, vergeben besser; die Himmelsthore schlägt man nicht mit goldenem Hammer ein; wir können nichts in jene Welt hinübernehmen, als die guten Thaten.“

Aber nicht nur Sitten, Beschäftigungen und Anschauungen sprechen aus den Sprichwörtern, sondern eng mit diesen verbunden der Character und die innersten Grundbegriffe der Moral, so daß ein philosophischer Sinn den Culturzustand eines Volkes und den Geist eines Zeitalters in den zeitweise vorherrschenden entdecken kann. Die Grundzüge des Volkcharacters sind leicht aus dem zu entnehmen, was in diesen Schlagworten zur Lehre und Ermahnung für den häuslichen Gebrauch, theils ausgesprochen, theils verschwiegen ist. Und wie die Wirkungsart eines Volkes darin niedergelegt ist, so geben sie auch Aufschluß über die aus dieser hervorgehende Handlungsweise. Schwerlich darf man annehmen, daß die Sprichwörter der Kaffern, und es gibt deren vermuthlich viele, einen sehr strengen Unterschied zwischen Mein und Dein machen, und daß die der Hindu's nicht sehr nachsichtig gegen falsches Zeugniß und andere Lügen sich erweisen sollten, da dies Sünden sind, die sie nicht hoch anrechnen. Augenblicklich erkennt man den knechtischen, unterdrückten Geist einer Nation, die folgendes Sprichwort erfinden und wiederholen kann: „Wer Schläge austheilt, ist ein Herr, wer keine gibt, ist ein Hund!“ Es gehört den Bengalesen an, deren evangelische Herren auf ihre gerechten Ansprüche gewöhnlich mit Peitschenhieben antworteten.

(Fortsetzung folgt).

meinem so wie im Namen sämtlicher Kaufleute den innigsten Dank aussprechen. Indem ich mit aller Zuversicht rechne, daß Sie dem Verdienste die Krone nicht verlagern, und daher diese Zeilen in Ihr g. Blatt aufnehmen werden, zeichne ich in aller Hochachtung Eperjes am 9. Juni 1881. S. Hartmann.

Vom Büchertisch. Der ev. Pfarrer von Béla, Herr Sam. Weber, welcher durch seine gefällige Schreibweise hauptsächlich vor den Lesern der unq. ev. Kirchenblätter, doch auch sonst vor jedem sich für die Literatur interessierenden Gebildeten der obere Gegend unseres Vaterlandes als fleißiger und geschickter Mitarbeiter mehrerer Provinzialblätter bekannt worden ist, hat unter dem Titel: „Zipler Geschichte- und Zeitbilder“ (Leutichau, 1880) ein Werk geschrieben, welches auch von der Fachkritik günstig aufgenommen wurde. Darin wird in folgenden Kapiteln: Land und Leute, Politisches Leben, die Kirche, Schul- und Bildungsverhältnisse, Bergbau und Bergstädte, Burgen und Kämpfe, Aus dem Gewerbe- und Bergbauwesen, Königstreffen, Aus schweren Zeiten, Seen, Mineralwässer und Bäder, Brauch und Sitte — die interessante Vergangenheit und Gegenwart der ganzen Zips mit treffenden Zügen geschildert und durch die geographischen Bilder wird uns das Erzählte gleichsam vor Augen geführt, die eingewohnten Volkssagen aber gewähren der Darstellung einen besondern Reiz.

K. f. militär-geographisches Institut. Nachdem bereits vor Kurzem der Kartenvertrieb im k. f. militär-geographischen Institute für Private aufgehoben wurde, hat das k. f. Reichs-Kriegs-Ministerium den Kommissionsverlag sämtlicher, vom k. f. militär-geographischen Institute herausgegebenen Kartenwerke einer einzigen Firma, und zwar „R. Lechner's k. f. Universitäts-Buchhandlung, Wien, Graben 31“ für Private und für den gesammten Buchhandel kontraktmäßig übertragen. Diese Firma ist vermöge eines bedeutenden Depots an Kartenwerken in den Stand gesetzt, allen Anforderungen des P. T. Publikums sowie sämtlicher Buchhandlungen und Vereine zu entsprechen, und es wären mithin alle diesbezüglichen Bestellungen in Zukunft an „R. Lechner's k. f. Universitäts-Buchhandlung“ zu richten.

A gőzomnibus-vonatok menetrende.

Kassa állomás	ind. 7 óra 4 perc reg		
3. sz. őrház (Tehány helység)	7 " 16 " "		
Szt.-István megállóhely	7 " 30 " "		
9. sz. őrház (Terebő helység)	8 " 12 " "	dél. e.	
Abos állomás	8 " 27 " "		
Lemes megállóhely	8 " 40 " "		
5.-a sz. őrház (Licser-tó út)	8 " 49 " "		
Eperjes állomás	9 " 17 " "		
13.-a sz. őrház (Kalvaria-i út)	9 " 24 " "		
Eperjes város megállóhely	9 " 27 " "		
17.-a sz. őrház (N.-Sáros-i út)	9 " 37 " "		
Nagy-Sáros állomás	9 " 43 " "		
Szt.-Mihály megállóhely	9 " 59 " "		
Kis-Szeben állomás	10 " 9 " "		
Pécs-Ujfalu megállóhely	10 " 18 " "		
41.5 kilométer (Pécs-Ujfalu helység)	10 " 27 " "		
43.4 " (Vörösalma helység)	10 " 32 " "		
46.0 " (Roskovány helység)	10 " 44 " "		
Héthárs állomás	10 " 58 " "		
32.-a sz. őrház (Krivány helység)	11 " 10 " "		
Pusztamező állomás	11 " 14 " "		
38.-a sz. őrház (Pusztapólya helység)	11 " 49 " "		
40.-a sz. " (Gyurkó helység)	12 " 5 " "	dél. u.	
41.-a sz. " (Lubotin helység)	12 " 12 " "		
Orló állomás	12 " 19 " "		
41.-a sz. őrház (Lubotin helység)	12 " 19 " "		
40.-a sz. " (Gyurkó helység)	12 " 27 " "		
38.-a sz. " (Pusztapólya helység)	12 " 35 " "		
Pusztamező állomás	12 " 54 " "		
32.-a sz. őrház (Krivány helység)	13 " 3 " "		
Héthárs állomás	13 " 45 " "		
43.4 kilométer (Roskovány helység)	13 " 52 " "		
41.5 " (Pécs-Ujfalu helység)	14 " 59 " "		
Pécs-Ujfalu megállóhely	15 " 4 " "		
Kis-Szeben állomás	15 " 9 " "		
23.-a sz. őrház (Orkuta helység)	15 " 22 " "		
Szt.-Mihály megállóhely	15 " 29 " "		
Nagy-Sáros állomás	15 " 39 " "		
17.-a sz. őrház (N.-Sáros-i út)	15 " 56 " "		
Eperjes város megállóhely	16 " 1 " "		
13.-a sz. őrház (Kalvaria-i út)	16 " 15 " "		
Eperjes állomás	16 " 31 " "		
Kende megállóhely	16 " 31 " "		
5.-a sz. őrház (Licser-tó út)	16 " 50 " "		
Lemes megállóhely	17 " 1 " "	estv.	
Abos állomás	17 " 14 " "		
9. sz. őrház (Terebő helység)	17 " 39 " "		
Szt.-István megállóhely	17 " 46 " "		
3. sz. őrház (Tehány helység)	17 " 51 " "		
Kassa állomás	17 " 56 " "		

Eperjes-Tarnow.	ind. 9 óra 17 p. reg.	Tarnowra érk. 10 óra 30 p. estv.
Tarnowról	3 " 25 " éjjel.	Eperjesre " 5 " 30 " "
Eperjes-Ujhely.	ind. 12 óra 31 p. dél.	Ujhelybe érk. 7 óra 17 p. estv.
Ujhelyről	3 " 24 " éjjel.	Eperjesre " 9 " 17 " reg.
	9 " 06 " reg.	" 3 " 09 " dél.
Eperjes-Kassa.	ind. 6 óra 12 p. reggel.	Kassára érk. 8 óra 46 perc.
	12 " 31 " dél.	" 2 " 38 " "
	5 " 31 " estve.	" 7 " 35 " "
	9 " 25 " "	" 11 " 2 " "
Kassáról	7 " 04 " reggel.	Eperjesre " 9 " 17 " "
	12 " 40 " dél.	" 3 " 09 " "
	6 " " estv.	" 7 " 39 " "

Kiadó-tulajdonos: Az Eperjesi Bankgyűlet.
Felelős szerkesztő: Hörk József.

Árverési hirdetés.

Alólírott által ezennel közhírré tétetik, miszerint az eperjesi kir. törvényszék mint csődbírósnak 1881. évi 428. sz. alatt, s ennek folytán a bártfai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnak 1881. évi 450. és 706. szám alatt kelt határozata értelmében a néhai Golonyi József csőd-tömegéhez tartozó, és ehhez önkényt csatlakozólag a Berthótyi szül. Golonyi Antonia — mint néhai Golonyi Katalin örököse tulajdonát képező, és a magyar-raszlaviczi 5, 26 és 28; — a tót-raszlaviczi 22, 51, és 53, s végre az abrahámfalvi 9. és 17-ik számú tjkvekben foglalt és bíróság összesen 20,375 frt 27½ krra becsült nemesi birtok és tartozékaiból álló ingatlanok a f. évi július hó 12-én d. e. 10 órakor mint II. árverési határidőben, Magyar-Raszlaviczi községében megtartandó bírói árverésen most már becsáron alul is eladtni fognak.

Az árverési föltételek, valamint az elárverezendő ingatlanok részletes leírása Eperjesen Mandics Ede csőd-tömegi választmányi tagnál, Bártfán pedig Dr. Weisz Bernát kir. közjegyző mint bírói kiküldöttnél bármikor megismerhetők.

A Golonyi József-féle csődválasztmánya nevében:

125 1-3

Mandics Ede,
választm. jz.

A vasuti vonatok menet- és érkezési ideje.

Eperjesen, f. évi május 15-től kezdve.			
Eperjes-Oderberg.			
Eperjesről	ind. 6 óra 12 p. reg.	Oderbergre érk. 5 óra 28 p. dél.	
Oderbergből	5 " 31 " dél.	" 9 " 20 " másn. reg.	
	11 " 7 " dél.	Eperjesre " 11 " 24 " éjjel.	
	5 " 45 " dél.	" 9 " 17 " másn. reg.	
Eperjes-Budapest.			
Eperjesről	ind. 6 óra 12 p. reg.	Budapestre érk. 7 óra 58 p. estve.	
	12 " 31 " dél.	" 6 " 33 " m. reg.	
	9 " 25 " estv.	" 7 " 30 " "	
Budapestről	7 " 31 " reg.	Eperjesre " 7 " 39 " estv.	
	8 " 50 " estve	" 3 " 09 " dél.	
	11 " " "	" 9 " 17 " reg.	

Alan biete dem Glücke die Hand!

400,000 Mark

Haupt-Gewinn im günstigen Falle bietet die allernueste grosse Geld-Verloosung, welche vom Staate genehmigt und garantirt ist.
Die vortheilhafte Einrichtung des neuen Planes ist derart, daß im Laufe von wenigen Monaten durch 7 Classen **51,700 Gewinne** zur sicheren Entscheidung kommen, darunter befinden sich Haupttreffer von ev. Mark **400,000**, speciell aber

1 Gewinn a M. 250,000	1 Gewinn a M. 12,000
1 Gewinn a M. 150,000	24 Gewinne a M. 10,000
1 Gewinn a M. 100,000	5 Gewinne a M. 8,000
1 Gewinn a M. 75,000	54 Gewinne a M. 5,000
1 Gewinn a M. 50,000	105 Gewinne a M. 3,000
2 Gewinne a M. 40,000	263 Gewinne a M. 2,000
3 Gewinne a M. 30,000	631 Gewinne a M. 1,000
4 Gewinne a M. 25,000	873 Gewinne a M. 500
2 Gewinne a M. 20,000	1050 Gewinne a M. 300
12 Gewinne a M. 15,000	28860 Gewinne a M. 138

Die nächste erste Gewinnziehung dieser großen vom Staate garantirten Geld-Verloosung ist amtlich festgesetzt und findet

schon am 15. u. 16. Juni d. J. statt

und kostet hierzu
1 ganzes Original-Loos nur Mark 6 oder fl. 3½ ö. B.-N.
1 halbes " " 3 " " 1½ " " "
1 viertel " " 1½ " " 90 fr. " "

Alle Aufträge werden sofort gegen Einzahlung oder Posteinzahlung des Betrages mit der größten Sorgfalt ausgeführt und erhält Jedermann von uns die mit dem Staatswappen versehenen Original-Loose selbst in Händen.

Den Bestellungen, werden die erforderlichen amtlichen Pläne gratis beigelegt, aus welchen sowohl die Eintheilung der Gewinne auf die resp. Classen, als auch die betreffenden Einlagen zu ersehen sind und senden wir nach jeder Ziehung unseren Interessenten unaufgefordert amtliche Listen.

Die Auszahlung der Gewinne erfolgt stets prompt unter Staats-Garantie und kann durch directe Zuforderungen oder auf Verlangen der Interessenten durch unsere Verbindungen an allen größeren Plätzen Ungarn's veranlaßt werden.

Unsere Collecte war stets vom Glücke besonders begünstigt und haben wir unseren Interessenten oftmals die größten Treffer auszahlt, u. a. solche von Mark **250,000, 225,000, 150,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000** zc.

Vorausichtlich kann bei einem solchen auf der solidesten Basis gegründeten Unternehmen überall auf eine sehr rege Theilnahme mit Bestimmtheit gerechnet werden, man beliebe daher schon der nahen Ziehung halber alle Aufträge baldigst direct zu richten an

Kaufmann & Simon,

Bank- und Wechsel-Geschäft in Hamburg.

Ein- und Verkauf aller Arten

Staatsobligationen, Eisenbahnactien u. Anlehensloose.

P. S. Wir danken hierdurch für das uns seither geschenkte Vertrauen und indem wir bei Beginn der neuen Verloosung zur Theilnahme einladen, werden wir uns a. d. fernern bestreben, durch stets prompte und reelle Bedienung die volle Zufriedenheit unserer geehrten Interessenten zu erlangen.

D. O.

A fő alkatrész schweizi orvosi növények kivonata.

Olesőbb mint bármely keserűviz.

Házi szer.

Kelések, bőrküteg, köszvény és csúznál vértisztító hatása által gyógyit.

Készítve szigorúan orvosi vény után!

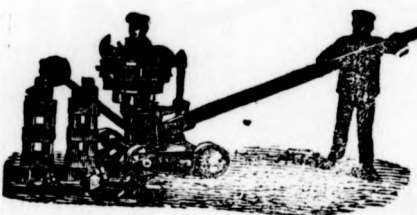
Sok tekintélyes schweizi, német és osztrák orvos és különböző szaklap a Brandt által készített **SCHWEIZI LABDACSKAT**, melyek szerencsés, a testre minden hátrány nélkül ható anyagokból vannak összetéve, minden oly orvosi szer, minden egyének legmelegebben ajánlja. — Bárkinak a labdacsk használata előtt is, azon gyógyszerész urak, kik e labdacskot tartják, szívesen szolgálnak használati utasítással, melyen elismervények is vannak. — A labdacskok vételekor csakis Brandt-féle schweizi labdacskok kérendők, melyek bádog dobozokban vannak, 50 szem 70 kr., 15 szem 25 kr. — Minden doboz vörös alapon fehér schweizi keresztrel van ellátva, mely mellett a mellékelt aláírás van. 115 2-12

Kassán: Hegedűs gyógyszerésznél, Miskolczon: Dr. Szabó Gyula gyógyszerésznél, Budapes-ten: Török József gyógyszerésznél, valamint Magyarország minden jóhitelű gyógyszerésznél.

Für Ziegelei-Besitzer

empfehle meine Maschinen für Dampf-, Pferde- und Handbetrieb zur billigen Fabrikation von allen Sorten Mauer- und Dachziegeln, Röhren zc., besonders meine

Continuirlich arbeitende Hand-Ziegelpressen,



welche andern Fabrikations-Methoden gegenüber die namhaftesten Vortheile und größte Ersparniß bieten. Dieselben bedürfen einer Bedienung von 2 Leuten zur Herstellung von 4000 prachtvollen Steinen und eignen sich auch vorzüglich zum Pressen von Grottoir- und Flurplatten, feuerfesten Steinen, Kalk- und Gementsandsteinen, Schlackenziegeln zc., sowie zum Nachpressen von halblufttrockenen vorgeformten Steinen. Prospective gratis 123 1-3

Louis Jäger, Maschinenfabrikant in Ehrenfeld-Cöln a. Rh.